سال پنجم شماره هشتادو پنجم
شماره مسلسل ۷۱۴
پنجشنبه ۱۱ حمل ۱۳۸۴ هش
۲۰ صفر ۱۴۲۵ ه ق
31 March, 2005

DAILY
اراده
د افغان نشراتی مرکز ملي خپلواکه ورځپانه

PROPERTY OF ACKU

AFGHAN MEDIA RESOURCE CENTER
A.M.RC
سال تاسیس ۱۳۷۹ هش

'افزایش جرایم جنایی' در کشور

جدولهای منتشر شده از سوی اداره مبارزه با جرایم جنایی وزارت امورداخله نشان می دهد که جرایم جنایی در سال گذشته شمسی، نسبت به دو سال پیش از آن، افزایش قابل ملاحظه ای داشته است.

اداره مبارزه با جرایم جنایی، در تازه ترین شماره هفته نامه "مبارزه با جرایم"، جدولهای مقایسه ای آمار جرایم در سالهای ۱۳۸۱، ۱۳۸۲ و ۱۳۸۳ شمسی در کابل و دیگر نقاط کشور را منتشر کرده است.

در این جدولها، سی و یک مورد جرم جنایی، از آدم کشی تا نوشیدن مشروبات الکولی و قماربازی فهرست شده که حاکی از افزایش سال به سال تقریباً تمامی این جرایم است. ص۲

لورا بوش در کابل

لورا بوش، همسر رییس جمهور امریکا، برای بازدید از مراکز آموزشی زنان، ملاقات با مقامات کشور و دیدار با سربازان امریکایی مستقر در کشور وارد کابل شده است.

به دلایل امنیتی، سفر لورا بوش، که روز سه شنبه، ۲۹ مارچ، امریکا را به مقصد کابل ترک کرد، از پیش اعلام نشده بود اما پروگرام اصلی وی در این سفر دیدار با محصلین زن رشته تربیه معلم و همچنین زنانی است که با فروش صنایع دستی برای خود منبع درآمدی ایجاد کرده اند.

لورا بوش، که زمانی وظایف معلمی و کتابداری داشته است، به سرکوب شدید و محرومیت زنان افغان از حقوق آنان در رژیم طالبان اشاره داشته و تغییر در وضعیت آنان در سال های اخیر را مثبت ارزیابی کرده است.

قبل از عزیمت به کابل، خانم بوش گفت که وی مدتها در انتظار آن بوده تا به زنان افغانستان بگوید که امریکاییان از آنان حمایت می کنند.

به گفته مقامات امریکایی خانم بوش در نظر داشت قبلا به افغانستان سفر کند اما شرایط امنیتی مساعد برای انجام سفر فراهم نبود.

لورا بوش از تشکیلاتی موسوم به شورای زنان امریکایی و افغان حمایت می کند که در سال ۲۰۰۲ به منظور گسترش ارتباط بین نهادهای امریکایی و افغان در زمینه امور زنان تشکیل یافت

وزرای کابینه باید در میان مردم باشند

سخنگوی رییس جمهور در یک کنفرانس مطبوعاتی اعلام داشت که رییس جمهور کشور مصمم است تا وزرای حکومت بعد ازاین رفتن در میان مردم را به کار در پشت میز ترجیح دهند. ص۲

سرمقاله

[illegible]

انتخابی بودن شاروالی، کار، نظم و اعتماد را به ارمغان می آورد

با آنکه شعار نوسازی وبازسازی فراوان شنیده میشود، اما چه بسیار نهادهای که در کشور ما وجود دارد که هنوز هم با همان معیار ها وویژگیها و خصلتهای نیم قرن پیش به سر میبرند و سنگ پشت وار به کار اشتغال دارند.

یکی از ین نهادهای بسیار حساس و عام المنفعه کشور شاروالی ها بخصوص شاروالی شهر کابل است که از یکدهه پیش، دستخوش ضعف و فتور چشمگیری شده است کار، پلان، برنامه وپروژه در آن به فراموشی رفت. بازسازی وبهسازی شهریکسره از قلم افتاده بر روی ماستر پلان شهر دود و غبار جنگ و باروت پرده انداخته وریشه های بیروکراسی وفساد اداری بیش از هر اداره دیگر در اینجا محکمتر واستوار تر گردید.

تأمینات شهری وسایر مزایای خدماتی شهری از لایحه وظایف آن بکلی حذف و بازار استفاده جویی وسوء استفاده در آن گرم شد.

حتی در سالهای تأمین دولت موقت وانتقالی، همه وجایب شاروالی فراموش شد و به یک اداره توزیع زمین های دولت ومردم درمقابل رشوه های گزاف به اشخاص غیر مستحق مبدل شد وکرسی های بلند آن به دالر خرید وفروش گردید.

با تمام این احوال شاروالی چنان در بی قانونی سیر کرد که نقش مردم در عملکردهای آن به هیچ گرفته شد.

اکنون که شهر کابل از نظر تکاثف نفوس وگسترش خدمات شهری واولویت های مدنی واجتماعی به دگرگونهای بنیادی نیازمند است، شاروالی آن درایفای وظایفش هیچگونه توفیقی ندارد وکوچکترین کاری را برای شهر کابل اجرا کرده نمیتواند.

لذا ایجاب میکند، همانگونه که رئیس جمهور در جلسه این هفته کابینه یاد آور شد، شهر داری یاشاروالی کابل باید برطبق قانون آن انتخابی شود.

انتخابی بودن شاروالی نه تنها از ناکامی این ارگان دروضع کنونی جلوگیری می کند، بلکه اعتماد، همکاری وحسن نیت مردم شهر را به این اداره جلب می کند.

اما نباید فراموش شود که یکی از دلایل ناکامی این ارگان مهم شهر این بوده که کارداران بخصوص شاروال شهر برخلاف تعامل در تمام جهان از اهل این شهر نبوده است.

شاروال شهر باید از مردم شهر باشد همانگونه که در سایر شهرها و کشورهای جهان این مأمول معمول است.

و اگر واقعاً دولت میخواهد کارهای شهر انتظام یابد واین اداره شهری از پوسیدگی شیوه ها ومفکوره ها نجات یابد و تأمین اعتمادمیان شهر داری وشهر وندان فراهم گردد، بیدرنگ باید انتخابات شاروالی ووکلای آنرا جنبه عملی بخشند.

دګوانتانامو په زندان کې نوې بدلون

دامریکا یو لوړ پوړی پوځی چارواکی وایی چې ددفاع وزارت پنتاګون پریکړه کړې چې د ګونتانامو له زندان څخه اته دیرش بندیان ددښمن دلوري جنګیالي نه ګڼل کیږي اودوی به خوشې کړل شي. دامریکا په دفاع وزارت کې دامریکا دبحری قواوو مشر ګوردون انګلنډ پرون وویل چې دفاع وزارت دټولو هغو بندیانو قضیې یو ځل بیا کتلی کوم چې ددښمن لورې جنګیالي ګڼل شوي دي او دجنګي اسیرانو وضعیت نه دی ورکړل شوی. ص۲

په جلال آباد کې یوه ځان مرګی حمله

په جلال آباد کې ښار کې په یوموټر کې ځای پرځای شوې بم چاودیدلی چې په نتیجه کې یې لږ ترلږه یو سړی وژل شوی او یو بل ټپي شوی دی. چاودنه پرون سهار داتو بجو په شاوخوا کې دننګرهار ولایت ودانۍ ته نږدې دپېښتونستان په څلور لارې کې په یو کرولا موټر کې وشوه چې په ترخ کې یې موټر چلونکی ووژل شو. دجلال آباد د پولیسو چارواکو پیښه یوځان مرګی برید بللی. دښار دپولیسو مشر انجنیر سردار شا په وینا موخه یې دننګرهار چارواکي وو چې هدف ته تر رسیدو مخکې چاودنه رامنځ ته شوه. دپولیسو مشر وویل دوژل شوی سړي دجیبونو څخه دترلاسه شوو اسنادو له مخې دی افغان اودلغمان ولایت اوسیدونکی دی.

دا چاودنه په داسې مهال شوې چې پرمه ورځ په کنړ کې دملي اردو دسرتیرو په موټر یو ماین چاودیدلی چې په ترخ کې یې لږ ترلږه شپږ سرتیري ټپیان شوي دي. لطیف حکیمي چې دطالبانو ویاند دی دوږمې ورځې دبرید پړه منلې ده.

محاکمه چهار نفر در ارتباط با قتل احمد شاه مسعود

محاکمه چهار نفر به اتهام حمایت تدارکاتی از توطئه قتل احمد شاه مسعود در پاریس آغاز شده است.

احمد شاه مسعود که با رژیم طالبان می جنگید در ماه سپتامبر سال ۲۰۰۱ درست دو روز پیش از حملات ۱۱ سپتامبر در نیویارک و واشنگتن، توسط دو مرد که خود را خبرنگار جا زده بودند به قتل رسید.

چهار متهمی که محاکمه آنها روز سه شنبه آغاز شد پس از انجام یک سلسله تحقیقات در چندین کشور اروپایی پیرامون حوادثی که به مرگ احمد شاه مسعود منجر شد، بازداشت شدند. ص ۲

دسرک جوړولو په موسسه برید شوی

شپږو تنو وسله والو ورمه شپه دفراه ولایت دفراه رود دولسوالی دکاروان ګاه په سیمه کې دسړك جوړولو په یوې موسسې برید وکړ. دفراه والی اسدالله فلاح وویل چې دبرید کوونکو او دسړك جوړولو موسسې ددولتی ساتونکو ترمنځ نښته هم شوې چې له امله یې دري تنه برید کوونکی وژل شوی او دوه تنه نور یې ژوندی نیول شوی دی. دښاغلی فلاح په خبره دبرید کوونکو نه پنځه میله وسله هم ترلاسه شوې ده دفراه والی وویل: ژوندیو نیول شوو کسانو اعتراف کړی چې له بهر څخه د وران کاري لپاره افغانستان ته رالیږل شوی دی. ۲مخ

پنج سرباز دولتی کشته شد

مقامات ولایت فراه می گویند طالبان افراطی پنج سرباز دولتی را به هلاکت رسانیده اند محمد رسول معاون قوماندانی پولیس ولایت فراه گفت پنج تن از سربازان دولتی روز سه شنبه زمانی به هلاکت رسیدند که طالبان بر پوسته ای در ولسوالی گلستان حمله کردند. ص۲

له دولت نه دکارموندنې غوښتونکي یو

په سلګونو وزګارو کسانو پرون دکابل په ښار کې لاس په لاریونونو پورې کړ او له دولت څخه یې وغوښتل چې دکار اوروزګار په موندنه کې ورسره مرسته وکړي. مظاهره کوونکی دافغانستان دبیلابیلو ولایتونو اوسیدونکی دي او له بهرنیو هیوادو نه دکډوالی له ژوند څخه خپل هیواد ته راستانه شوي دي. ۲مخ

ستره سهوه

[illegible]

میرمن بي په پخلنځي کې پرکار بوختـه وه لـه ځانـه سره بونګيـده زه لـه دې بې همتـه سره ژوند نشم کولای ماځو ځله ورتـه ویلي وو چې له دې کاره لاس واخله خو اوس يې پرما ملنډې هم شروع کړي ايا ښځه د ملنډو لپاره وي؟ کـه مې دسر په کاسه کې ورتـه اوبه ورنکړې زمانوم به نيلوفر نه وي. نور زه دچا په عذر او زارۍ نه غوليږم ما ويل چې دا بې وفا دې دشپې به له ماسره و. خوارروا بـه يـې بـل ځای کـې وه، زه نـه پوهيـږم چـې پـه زړه يـې کومـه ښاپيرۍ وريده دا لـه مخکې نـه

پـه ماناشـکره لـه دی سره يـې جيبه يو ليك راوويست ورتـه يې وکتل ښه شيبه يې دليك پرپاڼه سترګې ښخې کړې وې چې پر مـخ يـې اوښـو لاړې وکـړې. لـه ځانه سره يې څه وويل: فرمان په کوټه کې دسګرټو په لوګيو کې ورك و ساعت ته يې وکتـل نږدې يو بجه وه له ځانه سره يې وويل اوس اوبه له ورڅه تيرې دې هغه مرغۍ چې زه يې دترلاسه کولو پـه هڅـه کې يم اوس دميـرمنې دلاسونو پـه کيس کې ده، لکـه چې ځان تـه مې کـار وکـوت. داوخت ور پـه زړه شـوه کـه پـه دفتر کې دنيمې ورځې حاضري لاسليك نـه کړي نـو رئيس بـه ورسره بد سلوك وکړي او دا ويره يې هم شته چې ورتـه يوه بانـه وګوري او لـه کـاره يـې ګوښـه کـړي، دا وخـت يـې دلـوږې احساس پيدا شو په پخلنځي کې دځـه شـي دپخيـدو بـوي يـې تريوزې شو له ځانه سره يې وويل که ترماښامه وږې کينم ګومان نه کوم که نن ددې ميرمنې لـه لاسه ډوډۍ وخورم. دسګرټو ډبې يې دپتلون پرجيب ومنډه پورتـه شو او لـه کوټې ووت، ګوري چې

ميرمن بې په پخلنځي کې دځه شي په خوړلو بوختـه ده او ده تـه يـې پـام نـه دی دکـور لـه دروازې دوتلو پروخت بې يوځل بيا شاته وکتل مرۍ بې راښکله د نيلو فر ورباندی پام شو خو مخ يې ورنـه واړوو هغه له يوی ناهيلی موسکا سره د باندی ووت د نيلوفر سره دبانـدې ووت، نيلـوفر چـې يـوه ښوونکې وه او دکور ترځنګ يې دماسپښين لـه خوا پـه ښوونځي کـې درس ورکـاوه، شـيبه پـس ښـوونځي تـه دتـګ پـه نيـت لـه کوره ووته نوربيا

تشابه مشکلات نظام اداری جهان سوم منجمله افغانستان

تتبع و نگارش: میر امان(حیدری) از موسسه کوار

پیشنهاد:

- چند ماه قبل به نمایندگی ازمؤسسه خویش قرار دادی را برای تهیه آب آشامیدنی و تعلیمات صحی با جلالتماب وزیر امضأ نمودم. قرار داد طبق معمول به متن انگلیسی تهیه شده بود. متأسفانه برای اجرای بودجه شعبه محاسبه ان وزارت محترم متن دری آنرا تقاضا نمودند این کار چند روز کار را به تعویق انداخت. جلالتماب وزیرصاحب که تخصص در رشته کارشان دارند توجه شان را باین نقطه معطوف میدارم که ما برای افغانها و افغانستان کار میکنیم از خود لسان رسمی و فرهنگ پربار و افتخار داریم چه میشود در آینده باین نقطه توجه مبذول دارند و قرارداد ها با منابع کمک دهنده به لسان انگلیسی ولی با مؤسسات و ادارات داخلی به لسان رسمی پشتو و یا دری تهیه شود.

- فعلاً برخورد دوگانه در اجرای حقوق و امتیازات کارمندان آن وزارت مروج است. یک گروپ از کارمندان از طریق موسسات بین المللی با معاشات دالری حد اقل ۱۰۰۰ دالر دریک ماه استخدام میشوند و گروهی دگر به معاش نا چیز دولتی در حالیکه از نگاه سویه تعلیمی تخصص و مهارت و کارآئی بمراتب بهتر از آن است فقط مهارت لسان انگلیسی و یا کمپیوتر را ندارند. در حالیکه مهارت دانستن انگلیسی و کمپیوتر ارزش و جایگاه خود را دارد اما ارزش علمیت و تخصص بجای خود حفظ است. انجنیر که در ساحه کار میکند در آنجا لسان انگلیسی و کمپیوتر کمتر بدرد میخورد زیرا کمپیوتر یک وسیله و ابزار کار است آنجا دانش مسلکی برای تطبیق پروژه نیاز است. از جانبی باید حقوق و امتیاز آن متخصص و انجنیری که در ساحه کار میکند بمراتب بلندتر از آنکه در عقب میز و در شرایط سهل کار میکند باشد بنام خطر ناکی، منطقوی و غیره. و بخاطر دانش و مهارت لسان و کمپیوتر یک فیصدی افزایش در معاش اصلی در نظر گرفته شود مثلاً ۵-۱۰ فیصد همچنان بسا افراد را میشناسیم که بنام انجنیر معادن برهنه مانند معادن نمک، سنگ چونه، مرمر و غیره ولی صرف با مهارت زبان در پست سیول انجنیر کار میکند این خود یک اهانت به مسلک خود و مسلک سیول انجنیر است و مؤثریت و کارآئی آن نیز پائین است و عوارض جانبی آن در پروژه های ساختمانی بمشاهده خواهد رسید.

- بخاطر کاهش افراط و تفریط نورم اجرای معاشات را در مطابقت با سطح زندگی مردم و سطح اقتصادی کشور برای متخصص داخلی و خارجی طرح و تکامل بخشید. این یک طرح نو نیست در گذشته نیز مؤسسات UN نظر به کشور سطح معاشات و امتیازات کارمندان خود را طور جداگانه عیار میکردند. شاید عده ای استدلال کنند که آنعده برادرانی که معاش بلندتر دارند کمک منابع تمویل کننده به شکل نیروی بشری است که بوزارت صورت میگیرد.

ادامه دارد

پیوسته به گذشته

جابجایی نیروهای ایساف درشیندند تلاشی برای رفع نگرانی ایران

ودریک انکشاف دیگرجنرال پرویز مشرف، رئیس جمهور پاکستان، برای نخستین بار تایید کرده است که دولت او در نظر دارد برخی قطعات سانتریفوژ خود را به آژانس بین المللی انرژی اتمی بفرستد تا برای بررسی دوسیه اتمی ایران مورد استفاده قرار گیرد. گرچه دولت پاکستان قبلا گفته بود که نه آژانس بین المللی انرژی اتمی از این کشور خواسته تا قطعات سانتریفوژ را بفرستد و نه خود در صدد انجام چنین کاری است.

سال گذشته گزارش شد که عبدالقدیر خان، دانشمند هسته ای پاکستان، اعتراف کرده است که طراحی ساخت و همچنین خود قطعات سانتریفوژ را در اختیار ایران و کشورهای دیگر قرار داده است. اما مشخص نشد که این مواد برای دستیابی ایران به سلاحهای هسته ای کافی بوده یا خیر.

حال این اقدام دولت پاکستان ظاهرا با این هدف صورت می گیرد که این کشور را از جنجالی که بر سر فعالیتهای هسته ای ایران ایجاد شده مبرا کند.

جنرال مشرف گفت آژانس بین المللی انرژی اتمی قصد دارد شواهدی را که از ایران جمع آوری کرده با کوره های پاکستانی مقایسه کند.

او گفته است گفتگوهایی در حال انجام است تا تصمیم گرفته شود که قطعات سانتریفوژ(کوره) باید به ویانا فرستاده شود یا اینکه آژانس بین المللی انرژی اتمی موادی را که در اختیار دارد به پاکستان می آورد.

به گفته جنرال مشرف، در هر دو صورت، این پیشنهادی است که پاکستان براي یک بار مطرح می کند و از آژانس بین المللی انرژی اتمی می خواهد که دیگر مزاحم این کشور نشود.

کارشناسان می گویند قطعات سانتریفوژ ممکن است حاوی نشانه هایی از همان نوع یورانیمی باشند که در تجهیزات ایران یافت شده است.

آژانس بین المللی انرژی اتمی از دو سال قبل سرگرم بررسی برنامه هسته ای ایران است اما پیشرفت قابل ملاحظه ای در این زمینه حاصل نشده است.

اما در سال ۲۰۰۳ این آژانس نشانه هایی از یورانیم در ایران یافت که به درجات مختلف غنی شده بود و برخی از آنها نزدیک به درجه ای بود که می توانست در تولید سلاحهای هسته ای مورد استفاده قرار گیرد. سال گذشته پاکستان اذعان کرد که عبدالقدیر خان شبکه ای بین المللی را رهبري می کرده که در فروش اطلاعات و مواد هسته ای به کشورهایی چون ایران، لیبیا و کوریاي شمالی نقش داشته است. عبدالقدیر خان در پی اعترافاتش در حبس منزل قرار گرفت. اما هنوز مشخص نیست که او تا چه حد در گسترش سلاحهای هسته ای فعال بوده است. پاکستان می گوید که مایل است معلومات خود را با جامعه بین المللی در میان بگذارد اما تاکنون اجازه نداده است که کارشناسان خارجی از عبدالقدیر خان تحقیق کنند.

صلاح الدین

افزایش جرایم...

بر اساس جدولهای منتشر شده، موارد ارتکاب به آدم کشی در سال هشتاد و یک، ۱۰۰۱ مورد بوده که در سال هشتاد و سه به ۱۶۲۰ مورد افزایش یافته است.

راهزنی از ۱۲۸ مورد در سال هشتاد و یک، به ۱۹۲ مورد در سال هشتاد و سه افزایش یافته است. دزدی مسلحانه، نسبت به سال هشتاد و یک، ۷۱ مورد بیشتر شده است.

موارد آدم ربایی (به شمول ربودن کودکان)، از ۲۲۹ مورد در سال هشتاد و یک، به ۳۶۱ مورد در سال هشتاد و سه افزایش یافته است. جدولهای اداره مبارزه با جرایم جنایی وزارت امورداخله، در مجموع نشان می دهد که اندازه ارتکاب به این گونه جرایم در سراسرکشور، از ۶۴۳۷ مورد در سال هشتاد و یک، به ۱۱۶۰۵ مورد در سال هشتاد و سه افزایش یافته که صعود بیش از هشتاد درصد را نشان می دهد.

این در حالی است که علی احمد جلالی وزیر امورداخله، اوایل ماه جاری میلادی ادعا کرده بود که واقعات جرایم در کشور، نسبت به سال گذشته، کاهش یافته است.

او همچنین ادعا کرده بود که موارد ارتکاب به جرایم، فقط در سه ماه اخیر سال، تا شصت درصد کاهش یافته است.

به نظر برخی از مردم و محافل مطبوعاتی درکشور، با وجود کاهش عملیات تروریستی، امنیت اجتماعی کشور در سال ۱۳۸۳ بسیار شکننده بوده است. ربوده شدن سه کارمند سازمان ملل متحد و کشته شدن یکی از مشاوران خارجی در مرکز شهر کابل، حملات انتحاری در این شهر، افزایش دزدیها، راهزنیهای مسلحانه، آدم کشی و کودک ربایی از مواردی است که منتقدان عملکرد پولیس و ارگانهای انتظامی و امنیتی، بر آن انگشت می گذارند.

سخنگوی رییس جمهور جاوید لودین، هفته گذشته در پاسخ به این انتقاد گفت: "در هر کشور دنیا دزدی، آدم کشی و گروگانگیری اتفاق می افتد، افغانستان را هم به هیچ صورت نباید مستثنی دانست، مشکل افغانستان که شاید هم یکی از دستاوردهای آزادی بیان و گسترش مطبوعات باشد، توجه مطبوعات است؛ تا یک قتل در کابل اتفاق می افتد، در روزنامه نیویارک تایمز هم خبر آن چاپ می شود".

دولت در پاسخ به اعتراضهای روز افزون در مورد نا امنی، قوماندانان وامرین حوزه های پولیس کابل را تغییر داد و در اقدامی که بسیاری آن را حیرت آور خواندند، قوماندان پولیس کابل را به هرات، قوماندان پولیس بلخ را به کابل و قوماندان پولیس کندهار را به بلخ تبدیل کرد.

سخنگوی رییس جمهور همچنین در پاسخ به این ابهام گفت که این افراد، اگر در ولایتی ناموفق بودند، ممکن است در ولایت دیگر موفق باشند.

دولت معتقد است که سال گذشته شمسی، در مجموع سال امنی برای افغانها بوده است

دګوانتانامو په زندان...

یوې درې کسیزې پوځی خانګړې محکمې دا موندلې ده چې دګوانتانامو دزندان پنځه سوه شلو بندیانو تـه مناسب وضعیت منل شوی دی خو اتـه دیرش کسـه بندیان سره له دې چې پخوا ددښمن لورې جنګیالی ګڼل شوی وو ددښمن لورې جنګیالی نه دی امریکایی چارواکی ګوردون انګلنډ په دې هکله چې دغه اته دیرش کسه څوك اودکومو هیوادونو څخه دې څه نه دی ویلی. خوزیاتره بندیان په افغانستان کې لـه ترهګرو سره دامریکا لـه جګړې وروسته ور واستول شول چې زیاتره یې افغان طالبان دي. دامریکا دفاع وزارت دګوانتانامو دبندیانو دقضیو مراجعه وروسته له دې پیل کړه چې دامریکا سترې محکمې تیر کال دا پریکړه وکړه چې ددغه زندان بندیان کولای شي دخپلې ازادې لپاره امریکایی محاکمو ته خپلې قضیې وړاندې کړي.

سرك جوړولو په ...

خو له دې سرسره دفراه ـ هرات او فراه ـ کندهار لویـه لاره لـه ډیره مهاله دغلو او لوټمارو ډلو تر بریدونو ا و ګواښونو لاندې ده چې دا برید یې دسلسلې برخه ګڼل کیږي.

وزرای کابینه...

جاوید لودین، ضمن تماس بر مسایل مختلف سیاسی واجتماعی در کشور، از طرف حامدکرزی از وزرای کابینه خواست تا در میان مردم بروند، به ولایات سفر نمایند و از کوچکترین تا بزرگترین مشکل مردم خودرا اگاه بسازند. داکتر سید مخدوم رهین، وزیر اطلاعات، فرهنگ وتوریزم ازاین خواست رییس جمهور کرزی استقبال نموده، گفت: «من عمیقا با این کار عقیده مند هستم.» دوکتور محمد امین فرهنگ وزیر اقتصاد، معتقد است که یک وزیر باید از تمام حالات ووضعیت مردم اگاهی داشته باشد. وی گفت: «مردم نمیتوانند از فاصله های دور نزد وزیر بیایند، اما وزیر میتواند پیش مردم برود واز درد ورنج آنها آگاه شود.» موصوف عدم رفتن یک وزیر را درمیان مردم، ناکامی وشکست وزیر در وزارتش خواند. پژواک

پنج سرباز دولتی...

وی اظهار داشت سربازان حمله کننده گان را که با موتر سایکل فرار می کردند دستگیر نموده اند وی گفت یک قوماندان محلی طالبان به نام ملاشاه حسین در جمله دستگیر شده گان جا دارد.

محاکمه چهار نفر...

کلیه این افراد آفریقایی تبار هستند.

پولیس به این نتیجه رسید که دو قاتل، که خود نیز در آن انفجار در افغانستان جان باختند، پاسپورت های جعلی بلژیکی در اختیار داشتند. آن پاسپورت ها از روی اسنادی که در سال های پیش از ماجرا در هالند و فرانسه سرقت شد تهیه شده بود. دنبال کردن رد پای آن دو به کشف شبکه ای از افراطیون اسلامگرا که تحت رهبری تارک معروفی، یک مرد مستقر در بلژیک فعالیت می کردند منجر شد. وی در بروکسل مورد محاکمه قرار گرفت و به شش سال حبس محکوم شد. چهار مردی که اکنون در پاریس تحت محاکمه هستند به فراهم کردن تدارکات وپشتیبانی لازم برای آن توطئه و همچنین ارتباط جنایی با یک شبکه تروریستی متهم هستند. گفته می شود یکی از آنها پیش از آنکه قاتلان قوماندان مسعود راهی افغانستان شوند برای آنها دالر امریکایی تهیه کرده بود. سه نفر دیگر به اداره اردوگاه های آموزشی شبه نظامی در فرانسه برای داوطلبان سفر به افغانستان متهم هستند

له دولت نه د کار...

مظاهره کوونکو پـه دولت او مرستندوینه سازمانونو نیوکې کولې چې پاکستانی اودنورو هیوادونو وګړي په کار ګماري اودوی همداسې اړمن پاتې دي. مظاهره کوونکو شکایت کاوه چې په ورځو ورځو بې روزګاره دي، اقتصادیي کمزوری دی او آن د ډوډی موندلو توان نلري دغو مظاهره کوونکو په دولت غږ وکړ چې دبې کاري دختمولو په موخه دې له دوی سره مرسته وکړي او دبهرنیو کار کوونکو په ځای دې ددوی له منځ نه کار واخیستل شي. په داسې حال کې چې په راتلونکی اونۍ کې لـه افغانستان سره دمرستـه کوونکو هیوادونو یـو پراختیـایی کنفرانس چـې پـه کابـل کـې جوړیـږي او هغـه مرستې بـه وارزول شـې چـې نړیوالې ټولنې دافغانانو دژوند دبهبود په موخه دغـه هیواد تـه ورکړې دي.

دبیارغونې په لور

متصدی: آباسین

په تیر کال کې دافغانستان دبیارغونې بهیر

تیر لمریز کال دافغانستان دبیارغونې دبهیر په لړ کې دژمنو او کړنو ترمنځ هغه مرحله ده چې دډیر کار او پرمختګ اټکل کیده خو لږ څه ترسره شوی یا بشپړ شوی دی. دکار پوهانو په اند ګڼ خنډونه ددې لامل وګرځېدل چې دافغانستان دننه دبیارغونې بهیر پڅ او متیه کړي. له دې سره سره چې نړیواله ټولنه په تمام ځواك دیوه وران ویجاړ او جګړو ځپلي هیواد دودانی دبهیر شاته دریدلې وه تر ډیره ځایه ددغه هیواد مرکزی دولت مقصر ګڼل کیدای شي چې پلانونه، طرحې اوستراتیژ یې هومره پخی او موثرې نه وی چې دتقاضا مطابق ګرندی او غوړیدلی پرمختګ وکړی شي.

ټاکل شوې وه چې ژر تر ژره په افغانستان کې وسلې راټولې شي او امنیت خوندی شي. نړیوالې مرستې دبیارغونې لپاره رڼې وکارول شي. دنشیي توکو دکښت، تولید او قاچاق مخه ونیول شي ملوك الطوایفی اداري د مرکزی دولت په ځواکمنتیا سره له منځه یوړل شي.

دبشر حقوق خوندی وی، زورواکی دعملونو په سزا ورسول شي. کډوال له بهرنیو هیوادونو نه خپل هیواد ته راستانه شي او ځمکی، جایدادونه اوشتمنی یې دزورواکو له منګولو نه وژغورل شي. دښوونې او روزنې لپاره نوې هڅې په لاره واچول شي. دولتی او ولسی اقتصاد وغوړیږي اوپه ټول هیواد کې دبې روزګاری دمخنیوی لپاره نوی ګامونه اوچت شي اما واقعیت دادی چې ددې هرې نیمګړتیا او ستونزې شاته دولت بیا هم خپل دتیر کال فعالیتونو په لوړه کچه بریالی، اغیزمن او مناسب بولي.

که له بې وسلې کولو یې راپیل کړو د DDR پروسې له دې سره سره چې ددفاع وزارت په چوکاټ کې خورې ورې سپکې اودرندې وسلې تریوې اندازې راټولې کړې خو لیدل کیږي چې لاهم په زرګونو میله سپکې اودرندې وسلې د زورواکو او خپل سرو ملیشو په اختیار کې شته چې امنیت ته یې خطر جوړ کړی او هر پلان ترتطبیق وړاندې له خنډ او خنډ سره مخامخ دی. خلك لاهم په زیاترو سیموکې دزورواکو، سیمه ییزو قوماندانانو او شخصی ملیشو له زور زیاتي څخه په امن ندی. شمتنی ملکیتونه، ځمکې او هرڅه یې لوټل کیږي.

خو همدا قوماندانان لاهم خواکمن پاتې دی اودخلکو په خوله او ارادې یې مهرونه لګولي، په دولتی دوایرو کې. فساد، بډې، اختلاس، بیروکراسی اوج ته رسیدلی عامه شتمنی لوټ کیږي، تاریخی اثار په ناقانونه توګه سپړل کیږي او بهر ته قاچاق کیږي. په کارونو کې روڼتیا نشته دکادرونو اوماهرو اشخاصو دټاکنې پرځای دندې دروابطو په اساس ویشل کیږي. همدا اوس هم زیاتره وزارتونه لکه دوه یا څو کاله وړاندې دخپلوی او دوستی کړی جوړ شوي او دفنی اشخاصو په ځای اماتوران په لوړو پوستونو کې دندې ترسره کوي. دغه ډول اشخاص نه یوازې چې کار نشي کولای بلکه دپرمختګ پرورړاندې خنډ کیږي

ددولت فرمانونه هم دتیر یو کال په جریان کې لکه دپخوا په څیر په دې تعامل راچور لیدلي چې څه ډول وکولای شي په دولت کې په دندو دټاکل کیدو له لارې قوماندانان، سیمه ییزو زورواکی واکمن او دبشري حقوقو ناقضین راضی وساتي.

فکر کیږي دالړی دتیرو دریو کلونو په پرتله تیر کال ډیره په شدت وپالل شوه. دولسمشر حامدکرزی دغه ډول سوړ سیاست په دارنګه جدی مسایلو لکه چې ولیدل شو ښایی بیا هم له ماتې سره مخامخ شي.

بله خبره دنړیوالو مرستو ده له دې سره چې نړیوالې ټولنې څلوراعشاریه اته ملیارده ډالره مرسته په افغانستان کې په بیارغونه لګولي خو دپام وړ کوم کار نه ترسترګو کیږي او ګمان نه کیږي کومه بنیادی پروژه ودانه شوې وي. له دغو پیسو څخه یو زر و اته سوه میلیونه ډالر دولت او پاتې پیسې اینجوګانو یا په اصطلاح دچور ادارو مصرف کړي دی. اینجوګانې چې ښه په ثبوت رسیدلي زیاتره یې په افغانستان کې په خپلو فعالیتونو کې پاتې راغلي لاهم په کاري ډګر کې فعالې دي. په پام کې وه چې دپلان پخوانی وزیر رمضان بشردوست به دیوخاموش انقلاب له لارې دغه اداري بندي کړي خو دمرکزی دولت دساړه غبرګون له کبله دا هر څه په ځای پاته شول. که له یوې خوا دولت دانجوګانو دناسم فعالیت ملاتړ وکړ خو بل پلو ته خلك ددغو ادارو له کار څخه په تمامه مانا ناراضه دي چې هره پروژه نیمګړې او بې کیفیته ابادوی او نړیوالې مرستې یې دهمکاری او بیارغونې په نامه وشپیلولې.

نشیي توکې دتیر کال په پرتله ۶۴ په سلو کې زیات شوی او دا ددې مانا لري چې د ۵۰۰۰ ټنو په تولید سره افغانستان دنړۍ تر ټولو ستردنشیي توکو تولیدونکی هیواد وپیژندل شو. په ولایاتو کې څه چې حتی په کابل کې ځینې لوړپوړي چارواکي ویل کیږي دنشي توکو په تولید او قاچاق کې لاس لري خو تردې مهاله له هیڅ یوه داسې شخص څخه پوښتنه ګرویږنه نه ده شوې او لاهم ژر ترژره فکر نه کیږي.

ترټولو ستره ستونزه چې پخپل ځای پاتې ده او اندیښنې زیاتوی په هیواد کې امنیتی وضعیت دی. څنګه کیدای شي چې په زرګونو پولیسو او دملی اردو سرتیرو تردې مهاله ونه کولای شول دپیتخت امنیت خوندی وساتي غلاوې کیږي او په ځینو کې پولیس راښکیل وي. خلك وژل کیږي. پوښتنه ګرویږنه نشته په سلګونو دغلاووې پیښې په ټول هیواد کې ترسره شوې موټر چلوونکی وتښتول شول، اوددې ترڅنګ لاهم دولت نه دی توانیدلی هغه خطرناك باند کشف اوونیسی چې دټول کال په جریان کې یې په لسګونو ماشومان وتښتول اوکورنیو ته یې داندیښنو یوه نوې لاره پرانستله. دکندهار په څیر په ځینو ولایتونو کې حتی کورنۍ دې پریکړې ته رسیدلي چې له ویرې خپل ماشومان ښوونځیو ته وانه استوي.

ددولت دمخالفینو ګڼې راکټې حملې او چریکی جګړې دناامنی بله ستونزه برخه جوړوي. بې شمیره دغه راز پیښې په رڼا ورځ ترسره کیږي له کنړ به یې را پیل کړو او په پکتیا، خوست، غزنی، زابل او کندهار به یې ختم کړو چې طالبان پکې ښته اود دولت پرضد چریکی عملیات ترسره کوي خلك وژني، مینونه ښخوي، دشپې له خوا په ښارونو یا دولتی تاسیساتو راکټې بریدونه کوي او سیمه ییز وګړي ګواښي که څه هم دټول کال په جریان کې دولت هڅه وکړه. دروغې جوړې دیو پلان له لارې دغسې مخالفو ډلو ته دپخلاینې او نږدیتوب لاره پرانیزي خو بیا هم تردې ماله په یوه ګډ پریکړه نه دی سلا شوی چې عامو خلکو ته داډ ورکړای شي سیمه ییز خپل سري قوماندانان دناامنیو بل پلو جوړوی دوی خلك کډوالی ته اړ کړي ټولې شمتنی یې غصب کړي او لاهم په نتوانه ژوند کې ډیر کډوال زړه نه ښه کوی خپلو کلیو ته ستانه شي. دکندهار دزیړی دشت او دهرات دمسلخ دکمپونو دډیرو کډوالو دژوند حال دادی چې لاهم دشمالی ولایتونو دزورواکو ټوپکوالو له وژنو، ګواښونو ویریږي. خپلې شتمنی او جایدادونه یې ورپرایښي او په ډیر بد حالت کې شپې ورځې تیروي له هیواده بهر ډیر وګړي له دې کبله نشي راستنیدلای چې کورونه یې نړیدلي، دولت یې دنسبي ژوند لپاره تابیا نه لري. او دځینو هغو په ملکیتونو نورو خلکو ګیدې اچولي

په اقتصادی ډګر کې هم دپام وړ بدلون نه ترسترګو کیږي اټکل کیږي چې دتیر کال په جریان کې به دولتی او ولسی اقتصاد ډیره وده وکړي که څه هم دولت خپله نوې اقتصادی تګلاره کتموره او هر اړه خیزه بولي اووایي چې ددولت په عوایدو، سوداګری او تولیداتو کې بریالی لاسته راوړنې شته خو په خصوصی ډګر کې دغه وضعیت بل ډول دی. له یوه پلوه ډیر سوداګر اوپانګوال په افغانستان کې کاروبار ته زړه نه ښه کوي له بل پلوه دتاجرانو امنیت او اړتیاوو ته نه پاملرنه هغوی له فعالیت نه ستومانه کولای شي. دافغان سوداګر حفیظ الله ځدران تروژلو وروسته سوداګرو له دولت نه وغوښتل چې یادې دامنیت قاطع تضمین ورکړي اویا به دوی خپل کارونه بند وي. خو بل پلو ته ځینې تولیدی فابریکې نیوکه کوی چې دولت ورته ډیرې اسانتیاوې په تیر کال کې برابرې نه کړې شوای.

همداراز تیر کال دافغانستان په اقتصادی ډګر کې داسې مرحله وه چې دتوکو نرخونه (۵۰ _ ۸۰) په سلو کې لوړ ختلی دي خو هیڅ داسې مرجع پیدا نشوه چې په دغه ناوړه حالت څارنه او کنترول ولري.

بې روزګاري په پراخه کچه ورځې تر ورځې زیاتیږي دکار ګرو شمیر زیاتیږي خو دولت دغه یوې بیوزله طبقی خلکو ته هیڅ پاملرنه نه ده کړي. دبیارغونې له لویو شعارونو سره سره ډیر وګړي بې روزګاره دي او اندیښنه داده چې دا وضعیت به سږکال هم دوام وکړي.

دښوونې او روزنې په ډګر کې لاهم ډیرې ستونزې له تیرکال نه پرځای پاتې شوي که څه هم تعلیمی نصاب نوی شو خو ټول دپوهنې وزرات دسیاست او ایډیال بازی ښکار شو، متوازنه ښوونه او روزنه نه وه، ډیر نړیدلی ښوونځي لاهم نړیدلي پاتې شول او ددې وزارت ډیرې اړوندې ولایتی څانګې ناموزونه کسانو ته په اختیار کې ورکړل شوي، په ځینو ښوونځیو کې ددرسې موادو کمبود ستونزې یوه پردوه کړې اړتیا داده چې په تیر کال کې باید معارف ښه غوړیدلی وی دنجونو لپاره نوې او زیات ښوونځي جوړشوی وای دبیسوادی مخه ونیول شوی وای او دمرستو ستره برخه باید دې لورې ته جذب شوې وایی. خلك لیواله دی چې زده کړې وکړي خو دا هرڅه دافغان دولت په ډیره پاملرنه او فنی مرستو بشپړیدای شي.

ټولټاکنې دتیر کال تر ټولو ستره لاسته راوړنه وه چې په بې سارې ډول خلکو په خپل سرنوشت ټاکنه کې برخه واخیسته حامد کرزی یې خپل ولسمشر وټاکنه. دنوموړی په کړنلاره کې ژمنه شوې وه چې جنګسالاران به له ډګره وباسي. جګړې به بندوی او ترټولو ستر تضمین دا چې ائتلافی حکومت به نه جوړوي. دافغانستان ډیرې وګړي چې ولسمشر کرزی ته یې رایه ورکړه نیوکه کوی چې په کړیو ژمنو پښې اینښودل شوی اوله جنګسالارانو سره لوی ټینګ او دایمی ائتلاف شوی چې دوی بیا هم په نوی اداره کې ونډه لري چې دا به دهرې ستونزې دلادوام نښه وي. بل پلو ته کارپوهان او دسیاسی چارو څارونکی وایی چې دائتلاف په ښه دهر نامسلك، نا موزونه او غیر مجرب شخص په دنده ټاکل ددې مانا لري چې دافغانستان دبیارغونې څخه لاس وینځل شي او راتلونکی پنځه کلونه به بیا هم دتیرو دریو هغو په شان په هوا تیر شي چې هیڅ لاسته راوړنه به نه لري او ددې هرڅه ستر عامل له هغه صلاحیت نه دکار نه اخیستل دي چې دخلکو له خوا پخپله رایه منتخب ولسمشر ته ورکړل شو.

ACKU

هفتگی

قلم سالار خان

در تهیه، ترتیب و تنظیم این صفحه که هر پنجشنبه به نشر می رسد آقایان گل مولا، ابو حسیب نابلد، خسرو محیا و بکتاش جان کنده و مسوولیت عواقب آنرا به عهده دارند، اما افتخار، حق الزحمه و مکافات مادی و معنوی آن به خودم یعنی جناب پوهوهو تعلق دارد، دست شان خلاص

څه لیدلي څه اوریدلي

نابلد

دهندی بسکتو هغه مرسته چې له ښوونځیو سره دزده کوونکو په خاطر شوی وه په کارتنونو اودرجنونو سره لا اوس هم په بازارونو کې پلورل کیږي.

ان چې خوورځې دمخه دښوونې اوروزنې وزارت په څنګ کې هم په کراچیو باندې پلورل کیدل.

• • •

وایی چې ددرملو ځینې سوداګر دهغودرملو چې وخت یې تیر شوی وی دکارتن اوپه بوتلو دسریښت شوی کاغذ تاریخ نوی کوی چې له نوو سره نه پیژندل کیږي. دغه راز ځینې سوداګر دټیټ کیفیت درملونه په پاکستان کې ارزانه اخلي هیواد ته یې راوړي چې دناروغانو په روغیتایی حالت کې مثبته اوښه نتیجه نه ورکوي اوترمنځ یې خلك متخصصو ډاکترانو ته ګوته نسي چې د ناروغ تشخیص نشي کیدای.

• • •

وایی چې د طورخم او جلال آباد دلویې لارې دپخولو کار یو پاکستانی ټیکه په غاړه اخیستي و دسرك دسورد زیاتوالی په خاطر یې دسرك دواړو خواوو ته ونې هم ووهلې اوس هغه کاربل ټیکه دار ته سپارل شوی نوی ټیکه دار بیرته دسرك پخوانی سور په پام کې نیولی او کارونه یې هم دمیږي په مزل روان دي او هیسې ونې ووهلې.

اوس چې نوئ تعلیمی کال په سړو سیمو کې پیل شوی دی زیات زده کوونکی درسي کتابونه چې دزده کړې یو مهم فکتور جوړوي، نه لري خودښوونې او روزنې دوزارت په شاوخوا کې دکتاب پلورنکی سره په لسګونو اوسوونو کتابونه د پلورلو لپاره ایښودل شوی دی.

از نصایح جناب پوهوهو صاحب

خبردار!

با دزد دهن جوال را گرفتن دزدی نیست

باخبر!

لاف که از سر پرید بی حساب بزن

بیاد داشته باش!

توو عده بکن، وفا به آنرا وظیفه دیگران می شمارند

فراموش مکن!

برای بازسازی کشور در پهلوی چند جنگ سالار داشتن چند طالب با ریش و دستار هم ضرورت است

هوشدار!

حرف و عملت را یکی نساز، سیاست مدار حساب نمی شوی

وزارت "بی آب"

طنز [illegible]

او را در دهلیز ملاقات کردم، شاید میخواست جایي برود. وقتي دید مي خواهم با او مصاحبه کنم. از رفتن منصرف شد و به دفترش برگشته، ضمن تعارفات معمولي برایم چاي وشیریني خواست وهمان طوري که مرا دعوت به خوردن مي کرد، گفت:

_ بفرمایید، حاضرم به سولات تان پاسخ بدهم.

_ لطفا خود را معرفي کنید؟

_ بادام گل رئیس شبکه آب هاي ایستاده.

_ تحصیلات ؟

_ انجنیر.

_ انجنیر چي؟

_ انجنیرآب.

_ نفهمیدم... چنین رشته تحصیلي هم وجود دارد؟

_ بلي، شما در مکتب خواص آب را خوانده اید؟

_ بلي، مختصراً خوانده ام

_ خوب ماهم انجنیري خود را روي همین خواص گرفته ایم.

_ فعلاً شما مصروف چه کار هایي هستید؟

_ واله... فعلاً که زمستان است، ما آب هاي ایستاده را سروي مي کنیم.

_ وبعد از آن؟

_ خوب معلوم است . چون تابستان مي شود، آبهاي ایستاده نظر به شدت گرما خشک مي شوند و ما مجبور مي شویم که در زمستان بعدي آنها را مجدداً سروي کنیم. به همین ترتیب سالهاي سال است که کارما ادامه دارد.

من از جیب کرتیم یک گروپ برق بیرون نموده و پرسیدم:

_ شما این را مي شناسید؟

_ بلي؟ فکر مي کنم ناک شیشه یي باشد، همینطور نیست؟

_ درست فکر مي کنید... اما این وزارت موسوم به وزارت آب وبرق بود چرا نامش را تغییر داده اید؟

_ بلي درست است، وزارت ما بر علاوه برق ، آب هم داشت وچون برق آن چند تن از ماموران وزریده مارا گرفت آن را حذف کردیم وفعلاً چون خشکسالي است وزارت ما به خودي خود وزارت "بي آب" است.

_ چه برنامه هاي را رویدست دارید؟

_ مابخاطر رفاه هموطنان در نظر داریم تا افغانستان را آبي بسازیم، آن قدر آب داشته باشیم که حتي مرغابي ها ا ز سراسر دنیا این جا تشریف بیاورند.

_ ببخشید! با آبي ساختن افغانستان وآمدن مرغابي ها چه رفاه هاي نصیب هموطنان خواهد شد؟

_ در آنصورت هموطنان ما مي توانند مرغابی شکار کنند، گوشت آنها را نوش جان کند وپرهاي مرغابی ها را به خارج صادر نمایند، ضمناً شکم شان سیر مي شود وهم تجارت شان راه مي افتد.

_ چه تدابیري براي این کار رویدست گرفته اید؟

_ هدف تان از آبي ساختن است؟

_ بلي

_ چون درافغانستان ما منابع آبي کمتر داریم، در نظر است از بحرالکاهل آب را به طرف افغانستان جاري سازیم.

_ آیا در زمینه اقدامي هم صورت گرفته ؟

_ بلي سه نفر از کار گردان ماتحت حمایه نیروهاي هوایي امریکا، حمایه زمیني نیروهاي حافظ صلح ملل متحد همین اکنون با بیل و کلنگ هایشان به استقامت بحرالکال مشغول کندن زمین هستند.

_ چه قدر کارشان پیش رفته است؟

_ واله خیلي وقت نمي شود که کار شان را شروع کرده اند.

_ چه قدر وقت مي شود؟

_ حدود یک سال

_ و چه قدر پیشرفت داشته اند؟

_ دومتر وچند سانتي.

_ نام خدا! خوب فرض کنید که مسأله آبي ساختن افغانستان برطرف شد، مسأله برق چطور مي شود؟_ واله خدمت شما عرض شود... عرض شود ... نمي دانم چه عرض شود ... بلي یادم آمد... یادم آمد همان شیي که پیشتر شما نشان دادید ، فکر مي کنم ارتباطي به برق داشت، درست است؟

_ بلي درست است، ولي منظور من این است ما باید برق داشته باشیم.

_ مگر شما که آن را در جیب دارید؟ _ ان برق نیست بلکه " گروپي" است که بابرق روشن مي شود.

_ اي بابا همین قدر هم که دارید، خدا را شکر کنید، خیلي از مردم همین را هم ندارند!

زن مقلد

طنز

وقتیکه وارد خانه شدم زنم گفت: _ گرچه هر وقت پشت سودا روانت کدیم. رفتی وچشم بازاره کشیدی ولی این دفعه خوب هوشته بگی دو کیلو گوشت خوب واعلای گوسفند، بخر که مهمان داریم.

گفتم: - بازهم مهمان؟... اخ که دیوانه شدم با این قدر مهمانداری زنم گفت:خوب چطور میشه... همراه پریگل سریک مهمانی چناق تکستانده بودم ، مهمانی ره برد... امشو همگی شان میاین....

براستی از مهانداری بجان رسیده بودم ولی چه کنم که زنم همینطور خواهر خوانده باز است ومن هم ناچار باید جور خواهر خوانده هایش را بکشم.

وقتیکه پیش دکان قصاب رفتم فکری بخاطرم رسید با خود گفتم.....

"باید چنان جنسی بخانه ببرم که زنم از مهمانی دادن وخواهر خوانده هایش از مهمانی خوردن پشیمان شوند"

گلویم را صاف کرده به قصاب گفتم: _ دوکیلو گوشت می خواهم..... ولی چنان گوشت مزخرف که تاحال نفروخته باشي..... اگر از کدام میش لاغر ومردنی باشد بهتر است. ضمنا استخوانش زیاد باشد اگر بوگرفته باشد نور علی نور....

قصاب خیره خیره بطرفم دید ، خیال کرد شوخی میکنم ، تکرار کردم:

_ زود باش دو کیلو گوشت باهمان خصوصیاتی که گفتم .... گوشت باید از فولاد کمی نرم تر ولی از چرم سختر باشد.

قصاب ابروهایش راته وبالا انداخته مشکوکانه بمن نگریست بعد دو کیلو گوشت وزن کرد ودرپاکت انداخت پولش را دادم وخرامان، خرامان خانه آمدم. با خود میگفتم: "بوبوی سمنبو جان ... حالا از این گوشت برای پریگل جان وکوکو گل جان وبگیرو نمان جانت اشکنه بپز" زنم غذا را تهیه کرده بود خواهر خوا نده هایش هم آمدند ، هنگام صرف غذا میخواستم قیافه های تماشایی شانرا تماشا کنم ولی خلاف انتظار دیدم که طعام لذیذی روی سفره چیده شده. همسرم گفت: بخدا ده سودا آوردن امروز گل مرزایم حیران ماندیم... هر روز که گوشت می آورد مثل چرم می بود اما امروز گوشت بره آورده.

مهمانان هم ازلذت گوشت تعریف وتمجید کردند. من که جرأت نمی کردم لب به غذا بزنم قدری خوردم دیدم که واقعاً گوشت اعلی وبا مزه ای است چنان گوشت خوب وبا مزه که در عمرم نخورده بودم.

مهمانان اصرار کردند تا بگویم چطور موفق به خریدن چنین گوشت خوبی شده ام. ناچار واقعیت را گفتم ولی آنها باور نمی کردند.

آخر الامر وقتیکه بسر سمنبوجان دختر نازدانه ودردانه ولی کمی بی تربیه خود قسم خوردم حرفم را باور کردند...

پریگل گفت:

_ بخدا همی هر کار از خود راه ورسم داره.. حالی چپه بگو راسته میشه سیاه بگو سفید میشه، خوب شد که مام فامیدم.

دو روز بعد شوهر پریگل را در جاده دیدم با قهر بمن گفت: _ مرزا گل توهم عجیب چیز هابی بمردم یادمیتی.

گفتم: _ مه چه چیزی را بکسی یاد داده ام؟

همان طور با پیشانی ترشی گفت: _ ای چه قسم راه ورسم سودا خریدن اس که به مادر اولاد های مایاد دادی دیشوهمگی ما گشنه ماندیم.

شوهر پریگل جریان را بمن قصه کرد . موضوع ازین قرار بود که فردای آن شب پریگل به تقلید من رفته وبه دکاندار کوچه خود گفته است: _ بیادر جان دو پاو نخود بتی اما چنان نخود سخت وسنگک که از خوردن نباشه...

وبعدکه نخود را برای شام می خواسته بپزد قطعا نرم نشده. شوهرش وقتیکه رفته تا بادکاندار جنگ کند وی در جوابش گفته است: کاکا جان مه چه گناه دارم.

خود همشیره گفت از همو نخود های سخت وسنگ بده، خیال کدم برای مرغ ها نخود کار داره.......

معلمه

طنز **جلال**

هر روز بکس مکتب عبدالله جان را لاله گلبدین تا مکتب همرایش میبرد و موقع اي که از مکتب رخصت مي شد لاله گلبدین دم در وازه مکتب بکس او را دوباره گرفته او را بخانه مي آورد.

معلم هاي مکتب به عبدالله جان توجه داشتند. آن روز لاله گلبدین مکتوب یکي از معلمین را به پدر عبدالله جان که آدم متشخص و محترمي بود داد. پدر عبدالله جان نامه را باز کرد و اینطور خواند:

_ "جناب محترم فلاني خان (یعني آمر صاحب که او را به اجازه شما مانند زیر و ستانش امر صاحب مي نامم، بنده زاده شما عبدالله جان بچه با نظافتي است، کمبودي در وسایل درسي اودیده نشده اما باید به اطلاع شما برسانم که در مضامین تاریخ وجغرافیه که بنده تدریس مي نمایم، ضعیف ا ست. مضامین دیگر را نمیدانم در حصه خودم موضوع را به اطلاع رسانیدم امید است در این قسمت توجهي بنمایند" مادر عبدالله جان باشیندن این جملات بناي پرخاش کردن را گذاشت وهر دو پایش را دریک بوت کري بلند کرده گفت:_ باید حتماً یک معلم خانگي براي عبدالله جان استخدام کنیم. آمر صاحب چیزي نگفت به مستخدم امر نمود تا بکسش را در موتر سرکاري اش بگذارد. عبدالله جان را مادرش بسیار دوست داشت، موقع صرف نان شب باز هم بحث تندي بین پدر ومادر عبدالله جان در گرفت وبالاخره پدر راضي شد که یک معلم خانگي استخدام کنند. بعد از جستجوي زیاد دختر جواني را به صفت معلمه خانگي استخدام کردند. بعد از آن روز آمر صاحب به درس هاي پسر خود شدیداً علاقه گرفت حتي همراه معلمه خانگي همکاري مي کرد. او به زنش میگفت، واقعاً که فکر خوبي کردي و این معلمه را استخدام نمودي او آنقدر درس ها را خوب تشریح میکند که حتي براي من هم دلچسپ است. من بکلي تاریخ وجغرافیه صنف پنجم را فراموش کرده بودم ...

روزها از پي هم گذشت معلمه هر روز براي درس دادن مي آمد. پدر و پسر با علاقه بدرس گوش میداند تا اینکه ....

بلي ... یک روز آه از نهاد مادر عبدالله جان برآمد...

بعوض پسرش، شوهرش کامیاب شده بود، البته در عشق.

پدر عبدالله جان هراه معلمه به توافق رسیده تصمیم گرفتند باهم ازدواج کنند وکردند. اکنون که سالها از آن روز مي گذرد پدر عبدالله جان تا حال درس هاي تاریخ وجغرافیه رافراموش نکرده است. مادر اول عبدالله جان که خودش باعث آشنایي معلمه و شوهر خودشده بود چاره اي ندارد جز اینکه بسوزد و بسازد.

عبدالله جان که نام خدا کلان بچه شده و یگان روز فتبال هم میکند، اما تا حال از تاریخ وجغرافیه چیزي نمي داند.

اراده

زیر نظرهیأت تحریر انتشار میابد
موسس و صاحب امتیاز: سید داؤد
مدیر مسوول: ظهور افغان
معاون: سهراب "دیدار"

روزنامه آزاد و ملی نشریه مرکز نشرات افغان

اندیشه و عقاید مطرح شده از سوي نویسنده گان به خودشان مربوط است
کمپوزودیزاین: صدیق الله "صدو" واحمد شاه "وحدت"

چاپ: مطبعه مرکز نشرات قیمت یک شماره ۳ افغانی

اراده درویرایش وپیرایش مطالب دست بازدارد
آدرس: پروان مینه (سینمای بهارستان
سرک مسجد حاجي میر احمد)
تیلفون موبایل: ۰۷۰۲۲٤۷۸۷
تیلفون موبایل معاون: ۰۷۰۲۲۲۷۳٦

ERADA
Daily

Daily Independent Publication, Publisher: Afghan Media Resource Center
Founder: Haji Sayed Daud, Chief Editor: Zuhoor Afghan
Mobil Phone: 070224787
eradadaily@hotmail.com Deputy: Suhrab "Didar"